

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst

ANMÄLAN M.M.

A har, som han får uppfattas, yrkat att Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar ska pröva om B har övergett Svenska kyrkans lära.

UTREDNINGEN I ANSVARSNÄMNDEN

A har i sin anmälan till Ansvarsnämnden anfört att han vill veta "om man kan kvarstå som präst och biskop, när man offentligen förnekar Svenska kyrkans lära."

A har till sin anmälan bifogat en skrivelse till Domkapitlet i X stift daterad den 6 december 2008, vari han citerar och kommenterar en insändare skriven av B, införd i Katolskt Magasin nr. 12 – 2008. Skrivelsen innehåller citat ur nämnda artikel samt följande: "Så uppstår frågor: Har Svenska kyrkan övergivit den gamla kristna övertygelsen om jungfrufödseln? Varför har detta i så fall inte meddelats offentligt? Har inte en präst i Svenska kyrkan uppdraget att förvalta kyrkans tro och lära? Visst tvivlar präster ibland, med detta skall väl i alla fall inte basuneras ut offentligt till fördärv för de svaga i tron. Trosproblem hos präster måste i tysthet tas upp med biskop och/eller kollegor. Det är oansvarigt av en präst att uttala sig offentligt om sin otro!! En präst måste i alla lägen försvara kyrkans tro och lära. Om inte, är det av nöden att avgå från sin tjänst!! Har nu Svenska kyrkan inte övergivit tron på Gudaföderskan som jungfru, måste väl ett samtal komma tillstånd mellan Biskop, Domkapitel och B. Kanske skulle prästens uppgift också diskuteras vid detta tillfälle."

B har i yttrande anfört bl.a. följande: "A anmälde mig till domkapitlet i X stift i december 2008. Hans brev har bifogats hans nya anmälan. Beslutet i domkapitlet 2008-12-17, § 266, innebar att dåvarande biskopen C skulle vidta lämpliga åtgärder. Så skedde genom ett gott samtal om teologi mellan mig och biskopen. A har fått del av beslutet, men inte av samtalets innehåll som var att betrakta som ett pastor pastorum-samtal. När nu A ånyo anmäler mig i samma sak, har flera saker hunnit hända. Jag har blivit biskop och jag har genom beslut i domkapitlet medverkat till att obehörighetsförklara A på grund av hans medverkan i Missionsprovinsens gudstjänster och övriga verksamhet. A vidhåller den kritik och fråga som han hade i december 2008. Kan en präst och numera biskop säga som hon gör om jungfrufödseln? Upprinnelsen är min medverkan med texter och samtal i den utställning som Historiska museet i X hade under 2008 benämnd Maria – drömmen om kvinnan. Han citerar en debatt som jag har haft med skribenten D och egentligen inte min medverkan i utställningen som sådan. Min tolkning av bebådelseberättelsen har inte förändrats sedan dess. Därför bifogar jag för Ansvarsnämndens bedömning dels en av de texter som jag skrev för utställningen, dels det meningsutbyte som jag och apostroferade D hade i Katolskt Magasin under 2008. Om Ansvarsnämnden inte annat anser kommer jag att vidhålla den mening jag har i utställningstexten att somliga menar att det är viktigt för tron Jesus hade kommit till genom ett gudomligt ingripande utan en mans inblandning, medan andra menar att poängen var att Gud blev människa genom en vanlig kvinna från en by i Mellanöstern. Allt handlar om tolkning och bibelsyn."

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Robert Schött, Ingemar Söderström, Thomas Stoor och Kerstin Bergman) anförde i beslut den 30 september 2010 följande.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd är ett särskilt organ tillsatt av Kyrkomötet. Ansvarsnämnden ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen.

Enligt 10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen ska Ansvarsnämnden pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

I egenskap av tillsynsorgan får Ansvarsnämnden med tillämpning av 57 kap. 3 § kyrkoordningen även utan anmälan ta upp frågor om hur biskoparna utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Ansvarsnämnden ska med tillämpning av 30 kap. 4 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vinningstjänst om han eller hon har övergett Svenska kyrkans lära, genom egen ansökan begär det eller har utträtt ur Svenska kyrkan.

Ansvarsnämnden får med tillämpning av 30 kap. 5 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vinningstjänst om biskopen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vinningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vinningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

Domkapitlet i X stift behandlade den 17 december 2008 den skrivelse As har bifogat sin anmälan till nämnden. Skrivelsen överlämnades till den dåvarande stiftsbiskopen, C, som hade ett samtal med dåvarande stiftsprosten B. Någon ytterligare åtgärd fann biskopen inte anledning till.

I 1 kap. 1 § kyrkoordningen anges att Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, som gestaltas i gudstjänst och liv, är grundad i Guds heliga ord, såsom det är givet i Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter, är sammanfattad i den apostoliska, den nicenska och den athanasianska trosbekännelsen samt i den oförändrade augsburgska bekännelsen av år 1530, är bejakad och erkänd i Uppsala mötes beslut år 1593, är förklarad och kommenterad i Konkordieboken samt i andra av Svenska kyrkan bejakade dokument.

Kyrkoordningens ovan nämnda paragraf överensstämmer helt med 1 § i den tidigare kyrkliga kungörelsen (SKFS 1992:9) om Svenska kyrkans grundläggande dokument avseende tro, bekännelse och lära. Till grund för 1992 års kyrkomötesbeslut, där kungörelsen antogs, fanns Centralstyrelsens skrivelse CsSkr 1992:4. I *Svenska kyrkans grundläggande dokument* med rubriken *Tro, bekännelse och lära* framgår att lärobildningen inte bör uppfattas som "något för all tid avslutat utan som en i varje tid med nödvändighet fortgående process" (se Läronämndens yttrande 1992:8).

Av handlingarna i ärendet framgår att B har redogjort för sin tolkning av bebådelse-berättelsen, men samtidigt påpekat att det finns olika tolkningar av denna.

Ansvarsnämnden har inte funnit skäl att i ärendet inhämta Biskopsmötets yttrande.

Ansvarsnämnden finner inte att det föreligger någon omständighet som talar för att B har övergett Svenska kyrkans lära.

As anmälan föranleder mot bakgrund av ovanstående inte någon åtgärd från Ansvarsnämndens sida. Ärendet avskrivs därför från vidare handläggning.

Ansvarsnämndens beslut: As anmälan ger inte anledning till åtgärd av Ansvarsnämnden. Ärendet skrivs av.

Sökord: Obehörighet

Ärendenummer: AN 2010/12

Beslut: 10/2010